

Byggeråstoff i et sirkulærøkonomisk perspektiv

Norsk bergindustri miljødag

Oslo 12. november 2019

Espen Langseth og Thomas Furunes

Samfunnsoppdraget

«DMF er statens fagetat for forvaltning og utnyttelse av mineralressursene i Norge og på Svalbard. DMF skal bidra til størst mulig samlet verdiskapning basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler...»

Hovedmål 1

DMF skal bruke sine virkemidler ovenfor mineralnæringen slik at forvaltningen av mineralressursene blir forsvarlig og bærekraftig.

Mineralloven

Minerallovens § 1 – lovens formål

«Formålet med loven er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.»

MEN...

Mineralloven

Mineralloven § 3 2. ledd:

«Loven gjelder ethvert uttak av mineralske forekomster. Loven gjelder likevel ikke uttak som hovedsakelig er en del av en annen utnyttelse av grunnen.»

→ Overskuddsmasser er unntatt mineralloven

DMF sine virkemidler

Hva er DMF sin rolle?

- Høringspart ihht plan- og bygningsloven
- Faglige råd til offentlige myndigheter

Evaluering av mineralloven

Minerallovens virkeområde er under vurdering i forbindelse med evalueringen av mineralloven

DMF sine virkemidler del II

Utvalgets forslag til mulige endringer

- Rapporteringsplikt for disse massene
- mineralstatistikken**
- Søknadsplikt i en eller annen form
for uttakene**
- Pålegg ovenfor utbyggere om
forvaltning av massene**

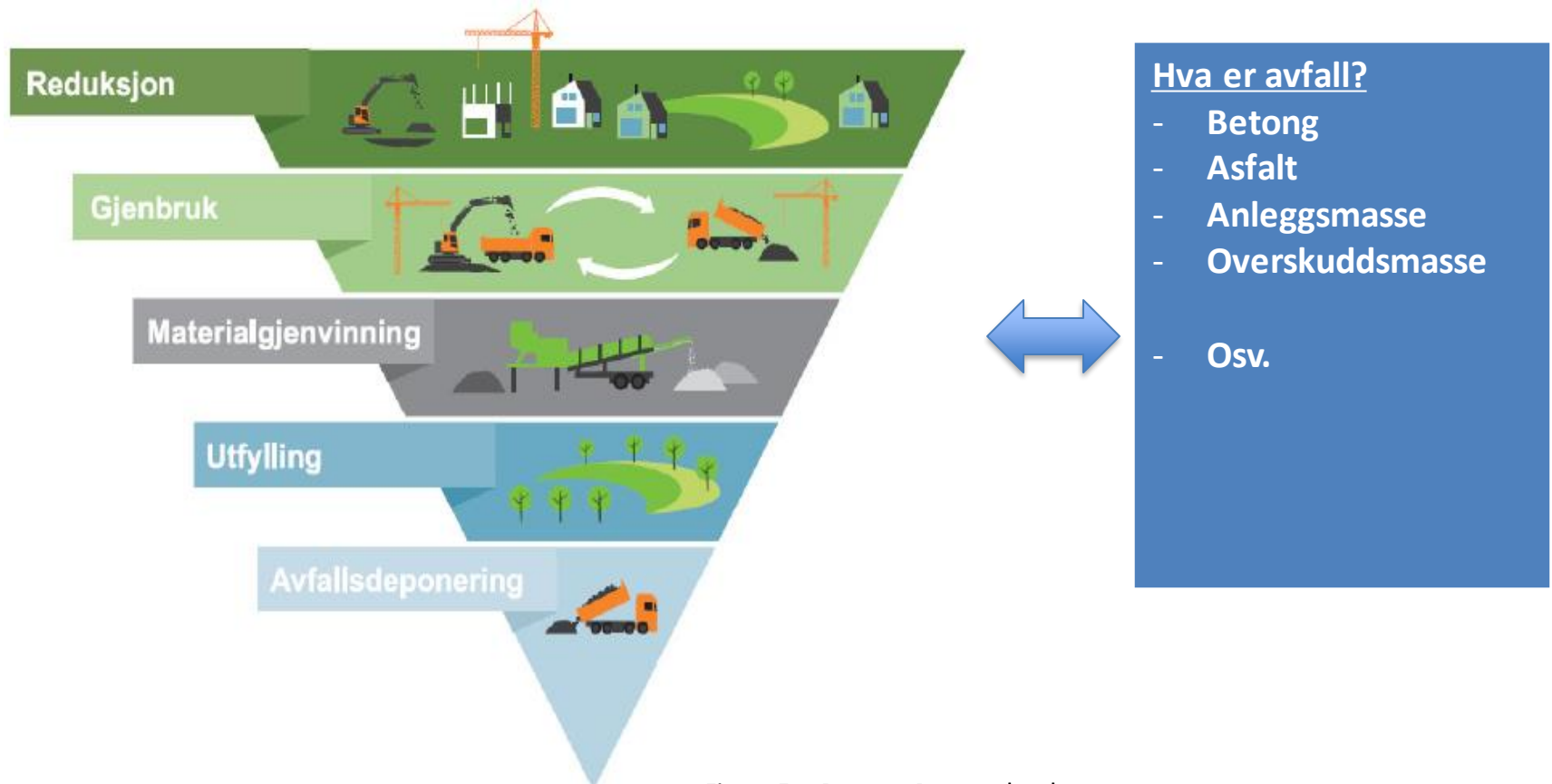
Et sirkulærøkonomisk perspektiv

I en sirkulær økonomi er avfall/overskuddsmasse en mulig kilde for ny produksjon.

Forventning: Reduksjon i mengden jomfruelige ressurser som brukes.

Mindre behov for deponi da mer av ressursene går i sirkulasjon.

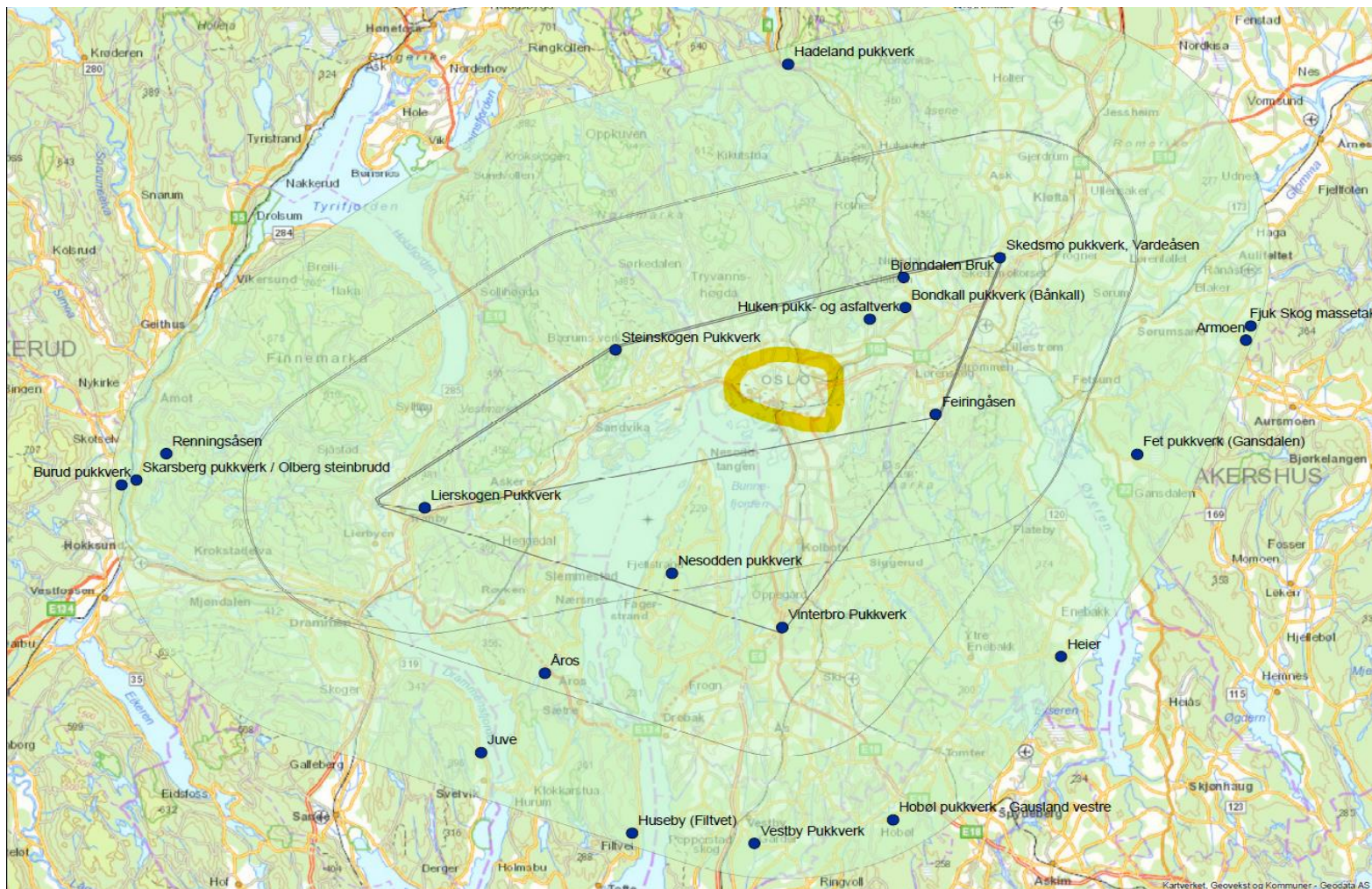
Utfordringer: Økonomisk motivert tilpasning, men også føringer/regelverk.

Figur: Fra Bærum Ressursbank

Konsesjonspliktige grus- og pukkverk i «Oslo-regionen»

Hva kan DMF bidra med?

1. Myndighetskontakt: Dialog med MD/Departement, andre

Myndighetene må bidra med systemer og tilrettelegge for at det blir attraktivt å «tenke sirkulært» for industri, næringsliv og forbrukere.

2. DMF utvikler nå en digital løsning som gir oversikt over massene.

- Oversikt over tilgang/bruk/etterspørsel etter byggeråstoff i Norge/Massebalanse.

Basert på dette:

Dialog mot kommunene

- ✓ Sikre en langsiktig og forsvarlig forvaltning av mineralressursene
- ✓ Hva med behov for mellomlagring/deponi?
- ✓ Uten at kommunen VIL, blir det ikke noe mineraluttak eller egnede områder for mellomlagring.

Dialog mot regioner.

- ✓ Behovet for og tilgangen på byggeråstoffer må sees i en regional sammenheng.
- ✓ Regionale ressursregnskap/analyser

Oversikt over tilgjengelige ressurser/optimal massebalanse

- ✓ Tilbud=etterspørsel, markedslukevekt?

Aktører

- Departement
- DMF
- Miljødirektoratet
- Fylkesmannen
- Kommuner
- Statens vegvesen
- Bane Nor
- Nye Veier
- Produsenter
- Industri
- Næringsliv
- Osv...

DMF har god kontroll på byggeråstoff – nesten..

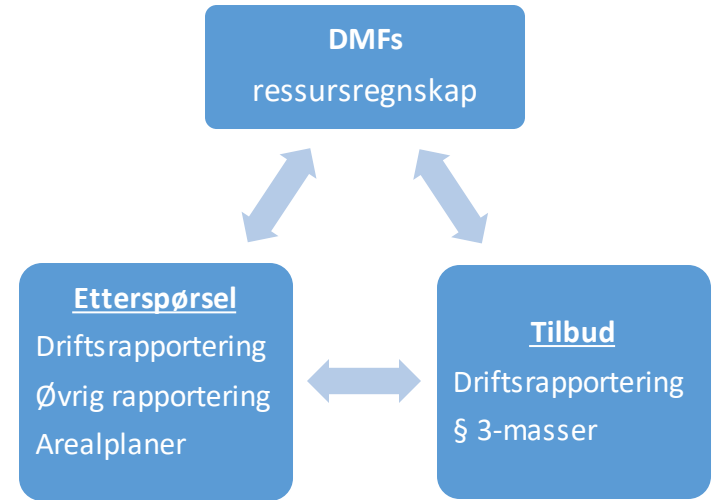
Vi ved HVOR vi har byggeråstoffet

Vi har oversikt over KVALITET, MENGDE og AVSTAND.

Vi jobber med oversikt over ETTERSPØRSEL.

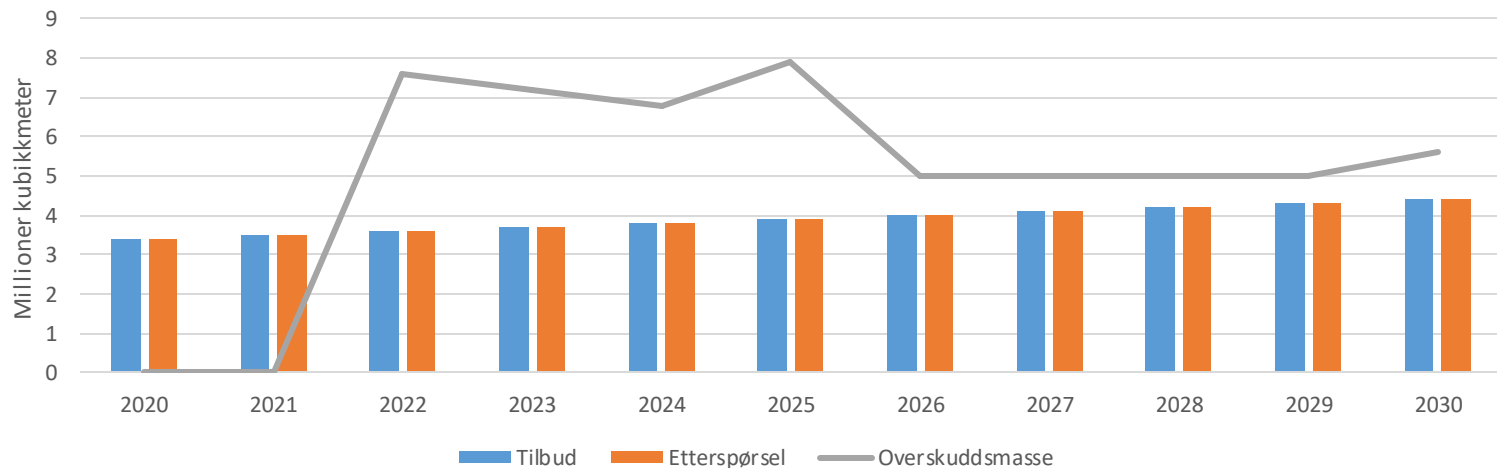
MEN, mangler oversikt over overskuddsmasser.

- Overskuddsmasser er imidlertid basert på en plan i likhet med «alt annet».
- Rapporteringsplikt for § 3-masser vil gi DMF full oversikt over byggeråstoff.

Kan DMF bidra til en effektiv ressursallokering?

Oslo-regionen: Hvordan håndtere overskuddsmasser?

DMFs bidrag - oppsummert

- Myndighetskontakt/dialog
- Ressursregnskap/ressursanalyse for byggeråstoff
 - Et analyseverktøy som gir oversikt og detaljkunnskap om byggeråstoff.
 - Utvikle **regional modell** for ressursregnskap/analyse
 - Finne synergier mellom prosjekter/tilgjengelige ressurser/optimal massebalanse

Takk for oss!

